

§ 7

Diariennr: VN-2024/00011

Fastställande av förhållningsregler för propaganda i anslutning till röstnings- och vallokaler vid allmänna val

Beslut

Valnämnden beslutar

att fastställa förhållningsregler för propaganda i anslutning till röstnings- och vallokaler vid allmänna val till enligt tjänsteskrivelsen.

Ärendebeskrivning

I 8 kap. 3–4 §§ vallagen (2005:837) finns bestämmelser om ordning vid röstmottagning som säger följande:

”På ett röstmottagningsställe eller i ett utrymme intill detta får det inte förekomma propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val.

Röstmottagarna ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället. Den som befinner sig i lokalen eller i ett utrymme intill denna ska rätta sig efter de anvisningar som röstmottagarna ger för att röstmottagningen ska kunna genomföras. Den som inte följer röstmottagarnas anvisningar får uppmanas att tillfälligt lämna lokalen eller utrymmet, om det är av väsentlig betydelse för genomförandet av röstmottagningen. Kan röstmottagningen på grund av en ordningsstörning inte genomföras får den tillfälligt avbrytas.”

Förbudet mot propaganda innebär att väljaren ska vara ostörd och skyddad från varje form av påverkan under själva valhandlingen. Valnämnden bör vid valet av lämpliga lokaler beakta avstånd till sådant utrymme där politiska evenemang eller liknande kan förekomma.

Förhållningsregler

- Inga former av partinamn, partisymboler eller annan politisk propaganda (annat än valsedlarna) får finnas i vallokaler/ förtidsröstningslokaler.
- Partiföreträdare som vill besöka lokalen får inte bära partisymboler.
- Det får inte hållas tal eller delas ut tryckta eller skrivna upprop till väljarna i eller i nära anslutning (minst 15 meter) till vallokaler/ förtidsröstningslokaler. De röstande ska i lugn och ro utan yttre påverkan välja valsedel och lägga sin röst.
- Valsedelsutdelare ska inte uppmana väljarna att ta deras valsedlar och ska undvika partipolitiska diskussioner utanför entrén.
- Valsedelsutdelare ska befinna sig utanför en vallokal eller förtidsröstningslokal men inte inomhus.
- Om det bildas kö utomhus utanför val- eller röstningslokal är det att likställa med val- eller röstningslokal enligt valmyndigheten. Det innebär att ovanstående förhållningsregler för propaganda i anslutning till vallokaler och röstningslokaler även gäller för kön.
- Det är inte tillåtet med politisk affischering utanför ingången till vallokalerna eller röstningslokalerna eller i deras omedelbara närhet (minst 15 meter).
- Partipolitiska aktiviteter får inte heller i övrigt bedrivas i eller vid ett utrymme intill (minst 15 meter) vallokal eller förtidsröstningslokal.
- Där röstmottagning äger rum i ett större öppet utrymme, såsom entréhall eller liknande, får politisk propaganda inte föras i anslutning till den avgränsning som markerar röstmottagningslokalen. Eventuell propaganda ska hållas utom syn- och hörhåll från röstmottagningslokalen.

Beredningsansvariga

Marie Sandström
Tordleif Hansson